

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 31972-01-20 ג' נ' ה.ד. (המנוחה) ואח'

בפני כבוד השופטת הילה גורביץ שינפלד

בעניין: עזבון המנוחה נ.ה.ד. ז"ל ת"ז -----

- המבקשים / הנתבעים:
1. ר.ה. (קטין) ת"ז -----
 2. א.ה. (קטין) ת"ז -----
 - ע"י ב"כ והאפוטרופוס הטבעי המבקש / הנתבע 3
 3. ח.ה. ת"ז -----
 4. א.ה. ת"ז -----
 - ע"י ב"כ עוה"ד זיו גרובר

נגד

המשיבה / התובעת: ש.ג. ת"ז -----
ע"י ב"כ עוה"ד ניסים אראל

החלטה

המבקשים הגישו בקשה במסגרתה התבקש בית המשפט לחייב את המשיבה להפקיד ערובה להבטחת הוצאותיהם בגין ניהול ההליך.

ברקע, תביעת המבקשים לביטול עסקת מתנה מאמה של המשיבה למשיבה. במסגרת ההליכים שם, בוטלה עסקת המתנה לאחר שהוכח כי קדמה לעסקת מתנה זו, העברת זכויות ללא תמורה אל המנוחה נ.ה.ד. ז"ל – אמם של מבקשים 1-2 ובת זוגו של מבקש 3.

בבקשה נטען כי מדובר בתובעת אשר מבזה, באופן שיטתי, את פסיקות בית המשפט, נוקטת הליכי סרק וטוענת טענות כוזב כשיטה. נטען כי המשיבה גוררת את המבקשים להוצאות כבדות וברור מעל כל ספק שגם בהליך כאן, תבזה המשיבה פסיקה שתינתן כנגדה והדבר יכביד על המבקשים לגבות את ההוצאות שעשויות להיפסק כנגדה גם בהליך זה. נטען כי המקרה הוא מקרה מובהק המצדיק חיוב בערובה מכוח תקנה 519 לתקנות סדר הדין האזרחי התשמ"ד-1984, הן לאור סיכויי התביעה הקלושים והן לאור התנהלותה הנכלולית של המשיבה. המבקשים הפנו להליכים קודמים שהתנהלו ולהתכתבות הצדדים. לגוף התביעה נטען כי המשיבה עותרת לביטול צו קיום צוואה שניתן בתאריך 27.03.2008. נטען כי התובעת הוגשה באיחור, הן מאחר וחלפו 12 שנים ממועד מתן הצו והן מאחר וטענת המשיבה היא כי התגלתה לה צוואה מזויפת בשנת 2016, וגם ממועד זה חלפו 4 שנים המהוות איחור בלתי סביר. המבקשים הפנו לטענות המשיבה בסיכומים שהוגשו בהליך הקשור ונטען כי במסגרת התהליך שם, הודתה המשיבה בקיומה של הצוואה ועל כן היא מנועה כיום מלטעון אחרת. עוד נטען כי גם אם תתקבל התובעה, אזי ממילא המשיבה אינה יורשת של עזבון המנוחה נ.ה.ד.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 31972-01-20 ג' נ' ה.ד. (המנוחה) ואח'

המשיבה הגישה תגובה חלקית במסגרתה העלתה טענות כנגד מותב זה מבלי להגיב לגוף הבקשה. בהמשך, בהתאם להחלטתי, ולאחר שנדחתה בקשה שהגישה המשיבה לפסלות מכוח סעיף 77א לחוק בית המשפט [נוסח משולב] התשמד-1984 – הגישה תגובה לבקשה. בתגובתה נטען כי המדובר בבקשת השתקה ויש לדחותה. המשיבה טענה כי המשיבים עשו דין עצמי כאשר לא הגישו כתב הגנה ולא ביקשו להאריך את המועד להגשתו, ועל-כן יש ליתן פסק דין ולהורות על רישום הבעלות על שם התובעת. לחילופין התבקש בית המשפט לחייב את המבקשים בהוצאות מוגברות ולדוגמה על סך שלא יפחת מ-30,000 ₪ כתנאי להגשת כתב הגנה. המשיבה כתבה כי "על המבקשים להפנים, כללי המשחק נשתנו, ושוב אינם כתמול שלשום!". נטען כי לא נטענה טענה נגד מצבה הכלכלי של המשיבה, המצביע על היעדר מסוגלותה לשלם את ההוצאות. נטען גם כי לאחר שנדחה ערעור המשיבה על פסק הדין שניתן בתיק הקשור, שולמו ההוצאות שנפסקו. נטען גם כי המשיבה ייחסה למבקשים מעשה מרמה וזיוף סיטונאי של מספר צוואות, וכי טענת הזיוף נסמכת על הודעת בעל דין של המבקש 3. עוד נטען כי מבקש 3, יחד עם בא כוחו ועם מי שייצג את המשיבה בעסקת המתנה – תכננו יחדיו את גזילת הדירה מהורי המנוחה. המשיבה הוסיפה וטענה טענות הנוגעות לעדויות ועובדות שנקבעו בהליך הקשור, לרבות חזרה והשגה על עובדות חלוטות. אשר לטענה כי אין תכלית בתביעה, הפנתה המשיבה לסעיף 5(2) לחוק הירושה התשכ"ה-1965. המשיבה טענה כי במעשה של גזילה, תרמית וגניבה אין תחולת מועדים, השתקים, התיישנות או מעשה בי דין ולתביעה סיכויים טובים להתקבל. נטען כי מאחר ולא הוגש כתב הגנה, לא ניתן בשלב זה להידרש בסיכויי התביעה, אשר סיכוייה להתקבל טובים. נטען כי אין לחסום את דרכה של המשיבה למצות זכויותיה בשל עוניה. בית המשפט התבקש לדחות את הבקשה.

לאחר ששקלתי ובחנתי עמדות הצדדים, מצאתי כי יש להיעתר לבקשה.

ברע"א 10142/17 עודד גולד נ' עמנואל ברגמן, מיום 28.1.18, נאמר כי:

"הלכה היא כי החלטה לפי תקנה 519 לתקנות היא מסוג ההחלטות הדיוניות-ניהוליות בהן מסור לערכאה הדיונית שיקול דעת רחב, וכי התערבות ערכאת הערעור שמורה למקרים בהם ההחלטה ניתנה בניגוד לדין או שהיא גורמת עיוות דין. עוד נקבע, כי השיקולים המנחים שעל בית המשפט להביא בחשבון בבואו להורות על הפקדת ערובה הם, בין היתר, מצבו הכלכלי של התובע, סיכויי התביעה, מורכבות ההליך, זהות הצדדים והתנהלותם ותום לבם".

ראו עוד רע"א 6857/19 יוסף שחם נ' רז"ח יואב כפיר, מיום 3.11.19; רע"א 4339/19 שרית קילקר נ' עובד נועם, מיום 27.8.19; וגם רע"א 1481/13 עמוס גבעון נ' מרדכי לוי, מיום 3.4.13.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 31972-01-20 ג' נ' ה.ד. (המנוחה) ואח'

אמנם אין מונח בפני כתב הגנה, אך מקובלת עלי הטענה כי לא ברור מהי זכות העמידה של המשיבה ומעמדה בהליך. מתגובתה של המשיבה עולה כי המשיבה מנסה לטעון כנגד העברת זכויות בדירה, העברת זכויות שבוצעה על-ידי אמה המנוחה אל המשיבה. לא ברורה לי טענה זו של המשיבה, הזוכים על-פי הצוואה בדירת המנוחה הם ילדי המנוחה, מבקשים 1-2. מבקש 3 אליו מייחסת המשיבה את דבר המירמה, הוא זה שעתיד לנהל את חלקם בעזבון המנוחה עד הגעתם לגיל 18, והיורש של יתרת עזבון המנוחה. משמעות הדבר היא, בכל מקרה, כי עניין סעיף 2(5) לחוק הירושה התשכ"ה-1965 אינו חל על מבקשים 1, 2 ו-4. נוסף על כך, גם אם תתקבל התביעה, אזי היורשים על-פי דין של המנוחה ממילא הם מבקשים 1-3, וככל שיחול סעיף 2(5), המבקשים 1-2 – ולמשיבה עצמה אין כל זכות עמידה להגיש את התביעה – היא אינה בעל עניין או נוגע בדבר.

בתי המשפט לענייני משפחה אינם מכירים בזכות עמידה לעותר ציבורי. על-מנת שתעמוד לבעל דין זכות להגיש תביעה, היינו זכות עמידה בבית המשפט, עליו להצביע על אינטרס אישי שלו שנפגע. המשיבה במקרה כאן אינה יורשת ולו פוטנציאלית, ועל-כן אין לה מעמד בהליך. כאמור, גם אם יחול סעיף 2(5), ואיני קובעת שכך המצב, אזי הוראותיו אינן חלות בכל הנוגע למבקשים 1-2, וגם בהתייחס למבקש 4 לא נטענה תשתית עובדתית מתאימה. יש להוסיף כי סעיף 2(5) מדבר על "מי שהורשע", כך שממילא תנאיו אינם מתקיימים בעת הזו.

גם הוראת סעיף 72 לחוק הירושה התשכ"ה-1965, שהיא ההוראה מכוחה לכאורה הוגשה התביעה דנן, מאפשרת הגשת התביעה על-ידי מעוניין בדבר. המשיבה אינה עונה על תנאי זה משאין לה ולו זכות לכאורה בעזבון המנוחה.

נוסף על כך, מקובלת עלי הטענה כי התביעה הוגשה בשיהוי ניכר, 12 שנים לאחר מתן צו קיום צוואה ו-4 שנים לאחר שנתגלו העובדות הנטענות בדבר קיומה של צוואה שנטען כי היא מזויפת. המשיבה לא הסבירה מדוע השהתה תביעתה במשך 12 שנים או 4 שנים לכל הפחות, והיעדר הסבר לטענות אלו די בו להביא להחלשת סיכויי התביעה, כעולה מסעיף 72 לחוק הירושה התשכ"ה-1965.

יתר על כן, מתגובתה של המשיבה עולה כי המשיבה מנסה לטעון כנגד העברת זכויות בדירה, העברת זכויות שבוצעה על-ידי אמה המנוחה אל המנוחה - אם המבקשים 1+2. כפי ציינתי לעיל, טענת המשיבה היא כי באם יתקבלו טענותיה בהליך כאן, אזי הדירה תועבר לבעלותה. לא ברורה לי טענה זו של המשיבה, שהרי, כאמור, גם אם יתקבלו מלוא טענותיה של המשיבה, אזי אין המשיבה יורשת על-פי דין או זוכה בעזבון המנוחה, שכן המנוחה הלכה לעולמה כשהיא מותירה אחריה צאצאים ובן-זוג.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 31972-01-20 ג' נ' ה.ד (המנוחה) ואח'

1 מהצד השני, אכן לא נטענו טענות בדבר מצבה הכלכלי של המשיבה, אלא שהמשיבה עצמה בהליכים
2 שהתנהלו בפני בית המשפט טענה מספר פעמים למצבה הכלכלי הקשה, ועל-כן היא מושתקת כיום
3 מלטעון אחרת.

4 באיזון בין טענות שני הצדדים, אני מורה כי על המבקשת להפקיד ערובה בסך של 25,000 ₪
5 להבטחת הוצאות המבקשים בהליך כאן.

6
7 הערובה תופקד תוך 30 יום, שאם לא כן – התביעה תידחה.

8
9 כתב הגנה יוגש בתוך 30 יום לאחר הפקדת הערובה.

10
11 המשיבה תשלם למשיבים הוצאות בקשתם זו בסך של 2,500 ₪.

12
13 מותר לפרסום בהשמטת פרטים מזהים ותיקוני הגהה.

14 המזכירות תמציא לצדדים ותקבע למעקב.

15 ניתנה היום, ט"ז אב תש"פ, 06 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.

16
17

הילה גורביץ שינפלד, שופטת